

2-11-31

དེ་ནས་ཡང་དྲང་སྲོང་ཡིད་ལས་སྐྱེས་ཀྱིས་འདི་སྐད་ཅེས་ལྟུང་སོ། །ཀྱེ་སྟོན་པ་དྲང་སྲོང་རིག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལགས། །བྱ་བྱེད་སྟོན་པའི་གནས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྐབ་པར་བགྱི། །འཚོ་མཛད་སྟོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་དུ་གསོལ། །ཞེས་ལྟུང་པ་ལས། སྟོན་པས་གསུངས་པ། ཀྱེ་དྲང་སྲོང་ཚེན་པོ་ཡིད་ལས་སྐྱེས། །དེ་ལྟར་གསོ་བར་བྱེད་པའི་གསོ་བ་པོ། །བྱ་བ་བྱེད་པ་སྟོན་པའི་གནས་བསྟན་པ། །རྒྱ་དང་ངོ་བོ་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་དང་། །ལས་དང་འབྲས་བུ་རྣམ་པ་དྲུག་གིས་བསྟན། །

Then again Sage *Yid les sKyes* (Yidlay Kye) made this request, “O Master Sage *Rig pa'i shes* (Rigpai Yeshi), how can one learn the section on practicing physician?” May the Supreme Healer, the King of Physicians, please explain.” To this request, the Master replied, “O Great Sage *Yid les sKyes* (Yidlay Kye), the section on the practicing physician, the healer, one who heals, is revealed under the six categories. They are qualities, the nature, the definition, the classification, the function and the reward.

རྒྱ་ཉི་མོ་ལྡན་བསམ་པ་དཀར་བ་དང་། །དམ་ཚིག་ལྡན་ཞིང་རྣམ་པ་བཟོ་བ་དང་། །བྱ་བ་ལ་བརྩོན་མི་ཚོས་མཁས་དང་དྲུག་།

The six qualities of an eminent physician are being intelligent, being compassionate, being committed, having dexterity, being diligent and being proficient in social ethics.

དེ་ལ་དང་པོ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི། །སྟོ་ཆེ་སྟོ་བརྟན་སྟོ་གཟེག་གསུམ་ལྡན་པས། །གསོ་དབྱེད་མདོ་རྒྱས་མ་ལུས་ཁོང་དུ་རྒྱུད། །ལག་ལེན་ཀུན་ལ་ཐོགས་བརྒྱགས་ཉམ་ང་མེད། །རིག་པས་དཔྱད་ཤེས་མངོན་ཤེས་སྤོ་མོ་འཆར། །དེ་ཉིད་རྒྱ་ཡི་ནང་ནས་མཚོག་ཅེས་བྱ། །

Firstly, being intelligent means having the three virtues of broad-mindedness, mental stability and discerning mind. The quality of being broad-minded facilitates the comprehension of the concise and detailed treatises of medical science. Mental stability enables the physician to implement all practices without any apprehension. A discerning mind helps in developing clairvoyance using analytical approach. Intelligence is therefore supreme among all qualities for becoming an eminent physician.

བསམ་པ་དཀར་བ་བྱང་རྒྱ་སེམས་ལྡན་པ། །སྟོན་བ་དངོས་གཞི་འཇུག་ལས་དང་པོ་ནི། །སྐྱེས་བཞུལ་མཐོང་དང་ཕན་འདོགས་དང་བ་དང་། །བཟང་ངན་བྱམས་སྤང་ཞེ་ནས་སྟོ་མས་པ་ཡིས། །སྟོང་རྗེ་བྱམས་པ་དགའ་བ་བཏང་སྟོ་མས་བཞི། །སྟོན་པ་བྱང་རྒྱ་མཚོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། །དངོས་གཞི་འཇུག་པ་ཚད་མེད་ཉམས་སུ་སྤང་། །འཇུག་པ་བསྐྱེད་པར་བཏུ་ཞིང་ཁོན་འཛིན་མེད། །དེ་ལྡན་གསོ་སྦྱོར་འཚོ་མང་གོགས་སུ་འགྱུར། །

Being compassionate is to have a mind of enlightenment, the Bodhicitta. To develop Bodhicitta, it necessitates three processes of the preliminary, the actual practice and the engagement. The preliminary practice is to realise the true nature of all suffering, to develop a true aspiration to help all sentient beings, to have absolute faith in the Three Jewels¹ and to remain unbiased by avoiding discrimination between good and evil. Based on the four immeasurable thoughts of compassion, love, joy and equanimity, generate the aspiration for enlightenment and engage in the actual practice. Engagement implies continuous practice while realizing the virtuous qualities of the medical tradition and imparting treatment without favouring the ones who praise you and holding grudge against others. The attainment of these qualities ensures the ability to make easy cures and assists in a large number of recoveries.

དམ་ཚིག་ལྡན་པ་སྟོ་བཞག་རྣམ་པ་དྲུག་། །བཟང་བྱ་གཉིས་དང་ཤེས་བྱ་གསུམ་དུ་བཤད། །

རིག་པའི་གནས་མཚོག་བཙུན་བརྒྱུད་ལྷན་ལུ་མཉམ་སྲུང་གི་ལོན་པའི་བརྒྱུད་ལེན་དངོས་གྲུབ་བརྟེན། །མངོན་ཤེས་སྣོད་
རྗེས་འགོ་མཚོག་འདྲེ་བ་སྟོན་ལ། །དང་སྲོང་རིག་འཛིན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

Well-versed in the eighteen supreme Knowledges,
Receiver of Elixir and Supreme Attainment to command longevity,
And with divine premonition and compassion,
Bring harmony to the life of all supreme beings.
I pay homage before all sages, holder of this sacred lineage.

ལྷ་རྣམས་ཀྱི་འོ་བདུད་ཅི་ལྟ་བུ་དང་། །སྤྱི་རྣམས་ཀྱི་འོ་གཙུག་ལོན་ལྟ་བུ་དང་། །དང་སྲོང་རྣམས་ཀྱི་བརྒྱུད་ལེན་ལྟ་བུ་
ལོ། །བྱིད་ལ་སྤྲོན་འདི་ཉེ་བར་གནས་གུར་ཅིག །

རྒྱུད་མཐིམ་བད་ཀར་བཞི་བརྒྱ་ཅུ་བཞིའི་ནད། །ཚེ་ལ་བར་དུ་གཙོད་པ་ཞི་བ་དང་། །གཙོད་པའི་བགོགས་རིགས་སྣོད་
ཕྱག་བརྒྱུད་ཅུ་དང་། །ཡི་འགྲོག་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅུ་ལ་སོགས་པ། །བསམས་པའི་བར་དུ་གཙོད་པ་ཞི་བར་མཛོད། །

ཚོན་མོ་རྣ་གལ་ཉེ་རྟེན་པ་ཉེ་གྱུ་ཅུ་བཞི་བརྒྱ་ཕྱེད་ལྷན་ལུ་མཉམ་སྲུང་གི་ལོན་པའི་བརྒྱུད་ལེན་དངོས་གྲུབ་བརྟེན། །མངོན་
ཤེས་སྣོད་རྗེས་འགོ་མཚོག་འདྲེ་བ་སྟོན་ལ། །དང་སྲོང་རིག་འཛིན་རྣམས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །

Like divine nectar to all Gods,
Like Crown-Jewels to all *klu*²,
And like an Elixir to all sages,
May this medicine be always with you.
Four hundred and four disorders caused by *rlung*, *mkhris pa* and *bad kan*
May those that endanger life be pacified.
One thousand and eighty harmful obstacles,
And the three hundred sixty spirits of disturbing emotions³,
May all those that obstruct the mind be pacified.

**Om Namo Bhagawate Bhekhaze Guru Bendurya Prabha Razaya Tatha Ghataya Arhate
Samyak Sam Buddhaya, Tayatha, Om Bhekhaze, Bhekhaze, Maha Bhekhaze, Bhekhaze
Razaya, Samung Ghate Svaha⁴.**

བདུན་བརྒྱའི་བདུད་ཅིར་བསམས་ཉེ་རིག་འཛིན་མཚོད། །དངོས་གྲུབ་སྣོད་པས་རང་གི་ནད་གཙོད་བསམ། །ནད་པས་
བརྟེན་པས་འཚེ་བ་སོས་པར་བསམ། །དམ་ལྷན་བྱིན་འབེབས་བཀྲ་ཤིས་བསོད་ནམས་འབྱུང་། །

Recite this mantra seven times and visualize the medicine as being transformed into nectar and make an offering of it to the eminent holders of medical knowledge. Placing a small amount of it on your tongue, visualize acquiring spiritual attainment that cures all your disorders and the negative influences of the evil spirits. Visualize that it overcomes the impending death of the patient when taken by them. These spiritual practices when undertaken with thoughtful commitment and blessing will bring accomplishment of auspiciousness and the accumulation of merits.

རྣམ་པ་བཟོ་བ་ལུས་ངག་ཡིད་དང་གསུམ། །ལག་པ་བཟོ་བས་སྤྲོན་དབྱུང་བཟོ་ལ་མཁལ། །ངག་ཚིག་སྤྲོན་པས་ནད་བ་སྟོ་
སྟེད་ལུས། །རིག་པ་བཀྲ་བས་ཡིད་ལ་མ་ཚོངས་གསལ། །དེ་ཤེས་བཟོ་རྣམས་ཀྱི་དཔོན་དུ་འགྱུར། །

Dexterity involves the role of the physician's body, speech and mind. A skillfull hand facilitates expertise in preparing effective medicines, in making excellent medical instruments and in performing effective applications. Pleasant words enable the patient to be joyful. Intelligence

brings understanding without obscuration. Mastering these skills will eventually gain expertise among all arts.

བྱ་བ་ལ་བརྩོན་བདག་དང་གཞན་གཉིས་ཏེ། །བདག་ཉིད་བྱ་བ་བརྩོན་པ་རྒྱ་ལ་བསྐབ། །རྒྱུན་བསྟན་གྲོགས་ལ་བརྩོན་བྱ་གོམས་མཐར་དབྱུང་། །

Diligence involves two aspects: fulfilling one's own need and the needs of others. Becoming a competent physician involves cultivating the cause, seeking favourable conditions, generating devotion towards one's companions and employing incessant efforts to become familiar with these practices.

རྒྱ་ལ་འདྲི་སྟོན་མཐའ་ཅུ་ཕྱིན་པར་བསྐབ། །ཚོད་དང་མི་ཚོད་དེ་ལ་བརྟེན་པར་སྣང་། །

Learning thoroughly the fundamentals of reading and writing is the cause and the determination of whether one can become learned or not depends entirely on this primary education.

དེ་རྒྱུན་སྟོབ་དཔོན་བསྟེན་ཏེ་མཚན་ཉིད་དང་། །བསྟེན་པའི་ཐབས་དང་བསྟེན་པའི་དགོས་པ་གསུམ། །

Seeking favourable conditions means is to find a master. This has three features: the qualities of the master, how to seek the master and the objective of seeking the master.

མཚན་ཉིད་རྒྱ་ཆེ་མཁས་དང་མན་ངག་ལྡན། །དང་རིང་གསོག་ཚུང་བརྟེ་ལ་བཀུར་འོས་བསྟེན། །

The qualities of the master are having profound knowledge of different medical studies and their application, being enriched with various medical instructions, having forbearance, being non-materialistic, compassionate and worthy of veneration.

བསྟེན་ཐབས་དོགས་པ་མེད་པར་སྟོ་གཏད་ལ། །དོ་སྟོན་མེད་པར་བྱ་བ་བསྐྱབ་པར་བྱ། །སྟོན་པ་ཐམས་ཅད་དེ་ཡི་ཡུལ་དང་བསྟེན། །དྲིན་དུ་ཚོར་བས་རྒྱན་དུ་བསྐྱིད་བར་བྱ། །

The right approach for seeking the master is to single-pointedly entrust oneself to the master without any reservations in his teaching. Every assignment should be performed without deceit. Conduct should be in total compliance with the master's aspirations. One should always remember and remain indebted of the master's gratitude.

དགོས་པ་སྐྱུར་བར་ལོབས་དང་མཁས་པར་འགྱུར། །

The objective of seeking the master is to enable oneself to quickly absorb the knowledge and ultimately to become learned.

གྲོགས་ལ་བརྩོན་བྱ་བྱ་དང་བྲི་བ་དང་། །བཟུང་དང་བསམ་པ་ལེ་ལོ་བྱ་བ་མིན། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་དེ་ཉིད་བར་གཙོད་དག། །

Generating devotion towards one's companion means to obtain important instruction and knowledge by means of intense discussion and debate with one's fellow companions. One should always bear the important teaching in one's mind and contemplate on its implication by avoiding laziness as it is an enemy that hinders progress in learning.

གོམས་པ་མཐར་དབྱུང་མཐོང་ཐོས་སྣང་བ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཞེན་འདྲིས་ཐེ་ཚོམ་སྤོང་བར་བྱེད། །

Employing incessant effort to become familiar with these practices requires consistent practice and being mindful, of what one has acquired either from seeing or hearing, until so integrated with the practice that leaves no room for hesitation.

གཞན་གྱི་བྱ་བ་ལ་བརྩོན་ནད་པ་དེ། །དེ་དོན་ཕྱི་བཤོལ་བར་དུ་མ་ཚད་པར། །མྱུང་ཐོག་མར་ཕོར་བོ་ན་གསོད་བསྐྱོགས་
བཞིན། །སྤོང་དཔུང་དུས་ལས་མ་འགྲུངས་བརྩོན་པས་སྤྲོས་ས། །

Diligence in the needs of others, primary concerns service to the patient. Any assignment related to treatment should never be delayed or disrupted. Like a person who will be faced with an execution if he fails to cross the high narrow wall carrying a cup full of melted butter on his head without spilling even a drop of oil; one must always assiduously endeavor to give timely treatments to patients with single-pointed concentration.

མི་ཡི་ཚོས་ལྷགས་མཁས་པར་བྱ་བ་ནི། །མི་ཚོས་པ་དང་དམ་པ་ལྷན་མོང་གསུམ། །དང་པོ་མཁས་པར་བསྐྱབ་ལ་གཉེན་
གྱིས་བཅོལ། །ཤྱོད་གིས་འདུལ་གསུམ་ལྡན་ན་འདོད་པ་འབྱུབ། །དམ་པའི་ཚོས་ལྷགས་སྣ་དུལ་འགྲོགས་པ་བདེ། །ཚོག་
ཤེས་གྱུར་ན་རང་གཞན་པན་ཐོགས་འགྱུར། །ལྷན་མོང་ཕོངས་པ་རྣམས་ལ་སྤྱིང་རྗེས་བབྱུང། །མཐོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རང་
གིས་མདོ་དོན་སྐྱབ། །ཚོགས་པ་དུག་ལྡན་འབྲས་བུ་ཐེ་ཚོམ་མེད། །

Being proficient in social ethics entails three conducts: wordly, religious and the combination of both. First, one must study hard to become learned, treat everyone with a loving nature and then one should use stronger measures if leniency does not help. Equipped with these three qualities will fulfill the aspiration of wordly conduct. Complying with spiritual conduct gives one a calm disposition, allowing one to be pleasant with others, provides contentment and eventually benefits oneself and others. Conduct that is a combination of both pertains to taking care of the sick and the destitute with extreme compassion. By doing so, your superior will admire you and will fulfill your needs. Possessing all six prerequisites for becoming an eminent physician will undoubtedly lead one to reap the reward.

ཉེས་པ་གཞོད་བྱ་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་རྣམས། །ཅི་རིགས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པ་ངོ་བོར་འདོད། །

The nature of a learned physician is to fully understand all distinct characteristics of every aspect of the principal energies and the basis of affliction, and all characteristics of the remedial measures.

ངེས་ཚོག་ནད་གསོ་ལུས་ལ་པན་ཕྱིར་སྤྲོན། །ནད་སྤོང་དཔུང་དཔལ་འགྲོལ་པ་ལྟར་སྐྱོབ། །རྒྱལ་པོ་རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་རུ་
འཁུར་བར་བྱེད། །

The definition of *śman pa* (Menpa) implies those who cure disorders and help the well being of body; those who are sensibly courageous in employing various external therapies; those who are like a compassionate father who saves all beings and those who are highly honored by kinds to be their king.

དབྱེ་བ་སྤོང་པ་སྤོང་ན་མེད་པ་དང་། །ཁྱུད་པར་ཅན་དང་པལ་པ་གསུམ་ཡིན་ཏེ། །

There are three classifications of physicians: unsurpassed, extraordinary and ordinary.

དུག་གསུམ་རྒྱ་འབྲས་ནད་སེལ་གོང་ན་མེད། །གཞན་རིག་མདོན་ཤེས་བྱམས་ལྡན་དང་པོར་སྤོང། །གནད་རིགས་རྗེས་
སྤྱངས་ལས་གོམས་འགྲོ་བའི་གཉེན། །འདོད་པས་འཕྲལ་དུ་ཆ་བབྱུང་སློག་གི་གཤེད། །

The unsurpassed physician is the highest of all who has conquered the causes of the three mental poisons together with their corresponding resultant disorders. The extraordinary physician is the one who has a clairvoyant mind and being compassionate they righteously rectify the defects of their body, speech and mind and harmonise all the imbalances of others. The ordinary physician includes *gnang rigs* (Nangrig Menpa⁶), *rjes sbyangs* (Jejang Menpa⁷) and *las goms* (Laegom Menpa⁸) and are the real friends of all suffering beings. Those driven by

greed and temporary gains and who merely hold the medical instruments and scripture are quacks and are the agents of death.

འོན་ཀྱང་མཚོག་དང་ཐ་མར་གྲགས་པ་སྟེ། གཤུང་བཅུན་སྟོ་དང་ལྷན་ཞིང་དམ་ལ་གནས། གཞུང་གི་དོན་མཁས་མན་
དག་གནད་དུ་དེག་གོམས་ཐོག་གཙོ་བོར་ཚོས་གཉེར་འདོད་པ་སྤངས། དུལ་ཞིང་བཟོ་མཁས་འགྲོ་ལ་བྱམས་སེམས་
ཆེ། གཡེལ་མེད་གཞན་གྱི་དོན་ལ་རང་དོན་སེམས། གསོ་དབྱུང་ཀུན་ལ་སྟོངས་མེད་སྟུན་པ་མཚོག། འགྲོ་བ་ནད་པ་
རྣམས་ཀྱི་མགོན་གཅིག་ལ། རིག་འཛིན་དང་སྟོང་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་འཛིན་སྲས། འཚོ་མཛད་སྟུན་པའི་རྒྱལ་པོའི་སྤྱུལ་པར་
བཤད། །

However, only two types of physicians have been generally categorized: the supreme and the inferior. The supreme physician is the one who holds a genuine medicinal lineage; is intelligent, loyal and committed; is well-versed in medical theories; is skilled in employing instructional therapeutic approaches; is well-acquainted with all practical applications; is fully devoted to spiritual practice and has therefore forsaken sensual desire; is serene; is skilled in producing medicines and making medical instruments; is compassionate to all sentient beings; has unwavering devotion to others' needs and considers others' need as one's own and is not ignorant in aspects of medical theory and their practical approaches. They are the sole protectors of suffering beings and are like the child who holds the lineage of the eminent medical knowledge holders and sages. They are believed to be the veritable emanation of the Medicine Buddha, the King of Physicians.

དེ་ལྟར་མི་ལྷན་ཐ་མའི་སྟོན། རིགས་རྒྱུད་མེད་པའི་སྟུན་པ་དེ། ལྷ་ཡིས་རྒྱལ་ས་བཟུང་བ་ལྟར། ཀྱུན་གྱིས་སྤྱི་བོར་བཀུར་
མི་འགྱུར། །

The weaknesses of an inferior physician are the follows: A physician without an authentic lineage resembles a fox on a king's throne, who will not be honoured by all.

གཞུང་དོན་མི་ཤེས་སྟུན་པ་དེ། དུས་ལོང་དག་ལ་རྗེས་བསྟན་བཞིན། རྣམ་རིགས་བཙོས་ཐབས་ཤན་མི་སྟེད། །

A physician being ignorant of the meaning of medical treatises is like showing an object to a person who was born blind. They will neither be able to identify the particular disorder nor will they be able to differentiate between the various therapeutic approaches.

མཐོང་གོམས་མེད་པའི་སྟུན་པ་དེ། རྒྱས་མེད་ལས་དུ་ཞུགས་པ་བཞིན། རྣམ་རྟགས་དབྱུང་ལ་ཐེ་ཚོམ་འགྱུར། །

A physician who is not acquainted with the experience of seeing patient is like someone travelling on an unfamiliar road. They will face doubts concerning the signs and symptoms of a disorder and its treatment.

བརྟག་ཐབས་མི་ཤེས་སྟུན་པ་དེ། གཉེན་མེད་བྱས་སུ་འབྱམས་པ་འདྲ། རྣམ་དོ་ཤེས་པ་གཅིག་མི་འབྱུང་། །

A physician who does not know about the correct methods of diagnosis is like someone wandering in a foreign land without any acquaintances. There will be not a single disorder that he knows.

རྩ་རྒྱུ་མི་ཤེས་སྟུན་པ་དེ། བྱ་པས་བྱ་གཏོང་མི་ཤེས་འདྲ། ཚ་གང་ནད་ཀྱི་སྐད་མི་ལྟེར། །

A physician who does not know about pulse diagnosis and urine analysis is like a messenger at war who does not know how to convey the correct message. They will not be able to give the correct identification of hot and cold disorders.

ཁ་དམར་མི་ཤེས་སྟུན་པ་དེ། གཙོ་བོས་སྤྱོད་མི་ཤེས་འདྲ། རང་སྐྱེདས་གྲགས་པ་དན་པ་འཕོག། །

A physician who does not know how to make prognosis is like a leader who is unable to speak wisely. It causes personal downfall due to embarrassment and a bad reputation.

བཅོས་ཚུལ་མི་ཤེས་སྐྱེན་པ་དེ། ཟུན་ཁྲུང་འབེམ་ལ་བརྟེན་པ་འདྲ། གཉེན་པོ་ནད་ཐོག་འབབ་མི་འགྱུར། །

A physician who does not know the therapeutic principle properly is like someone who shoots at a target in the dark. The remedy will not correspond to the intended illness.

ཟས་སྦྱོང་མི་ཤེས་སྐྱེན་པ་དེ། རང་སྲིད་དགའ་ལ་ལོག་པ་འདྲ། རྩད་ཀྱི་སྟོབས་སྦྱིད་ལུས་རྩུངས་འཛོམས། །

A physician who does not have knowledge about diet and lifestyle is like making one's own subjects the enemy. It will increase the intensity of the disorder and will destroy the bodily constituents as well.

ཞི་སྦྱོར་མི་ཤེས་སྐྱེན་པ་དེ། ཁོ་ནམ་མི་ཤེས་ཞིང་པ་འདྲ། དམན་ལྷག་ལོག་པས་ནད་སྦྱིད་འགྱུར། །

A physician who does not know how to compound a pacifying medicine is like a farmer who does not know how to manage his field. It will give rise to additional disorders due to excess, deficient and adverse compounding of medicines.

སྦྱོང་བྱེད་མི་ཤེས་སྐྱེན་པ་དེ། བྱེ་མའི་རི་ལ་ཚུ་འབབས་འདྲ། རྩད་དང་ལུས་རྩུངས་མ་རུངས་བྱེད། །

A physician who does not know how correctly employ evacuative therapy is like someone spilling water on a mound of sand. It will aggravate the disorder and ruin the bodily constituents, simultaneously.

ཆ་བྱད་སྐྱེན་མེད་སྐྱེན་པ་དེ། ལོ་མཚོན་མེད་པའི་དཔའ་པོ་འདྲ། རྩད་ཀྱི་དགའ་དཔུང་ཚོམས་མི་འགྱུར། །

A physician without medical instruments and medicines is like a warrior without armour and weapons. He will not be able to conquer the illness which is like a mighty enemy.

གཏར་བསྐྱེད་མི་ཤེས་སྐྱེན་པ་དེ། རྩད་ཡན་མེད་པའི་རྒྱན་མོ་འདྲ། རྩད་དང་དབྱེད་དུ་འཛོལ་བར་འགྱུར། །

A physician who does not know how to perform venesection and moxibustion is like a burglar who steals without knowledge of the valuables in the house. There will be mistakes in performing the external therapy that appropriately corresponds to the nature of the disorder.

དེ་ཕྱིར་སྐྱེན་པ་ངན་པ་ནི། ལྷི་ཡང་ལོག་པར་རྟོགས་པ་ཡིས། ལགས་བ་ལོག་པ་དག་ཏུ་འགྱུར། བདུད་ཉིད་སྐྱེན་པའི་ཆ་བྱད་ཅན། ལཱ་ཤིན་རྗེའི་ཞགས་པ་ཐོགས་པས་ན། སྲོག་གི་གཟུ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འབྲེལ་བ་མི་བྱ་འཁོར་རྣམས་འཕུང་། །

Such incompetent physicians misapprehend every aspect of medical knowledge and will ultimately give incorrect treatments. Such physicians are devils of death in the guise of physicians. They hold the whip of the Lord of death and are a real threat to life. Hence they should not be engaged or they will ruin the lives of many others around you.

སྐྱེན་པའི་ལས་ལ་སྐྱེན་མོང་བྱད་པར་གཉེས། རང་པོ་ལུས་ངག་ཡིད་ཀྱི་བྱ་བའི་ལས། །

The functions of physician are of two types: common and specific. The first of this pertains to the actions of the body, speech and mind.

ལུས་ཀྱིས་སྐྱེན་དང་ཆ་བྱད་ཚོགས་པར་བསག། རྩད་པའི་བྱ་བ་གང་ཡིན་དོན་དུ་གཉེས། །

The actions of the body involve making available essential medicines and medical instruments and, at the same time, endeavouring to accomplish every action related to the well being of the patient.

ངག་གི་ལས་ནི་ཁ་དམར་གདགས་པ་སྟེ། རྟོགས་ན་ཁྲོམ་དུ་དུང་འབྱུང་ལྟ་བུར་གདགས། །འཚོ་བར་ཁས་ལྷངས་འཆི་བར་
དུས་བཏབ་གཅེས། །ཉམས་མ་ལོངས་ན་སྐྱལ་ལྗེ་ལྟ་བུར་གདགས། །གཉིས་ལ་ཞོན་ནས་གང་བཟང་སྟེང་དུ་བྲོས། །

The actions of speech involve giving prognosis. When one fully understands the condition, one must declare it openly like blowing a conch in the marketplace. Give assurance about the recovery of the patient or predict the time of death. When one is unable to fully apprehend the situation, then declare the condition like a snake's tongue by relying on two possibilities and take leave while focusing on the one that is the more favourable.

ཡང་ན་མཐུན་པར་སྤང་བ་གསལ་གདབ་ཅིང་། །སློ་ཡི་ཚོད་པ་ཡུལ་དང་བསྐྱུན་པ་དང་། །སྲིད་པའི་སློ་མི་བགག་པར་
རྫོང་ལ་བྲོས། །

Other actions of speech include stating clearly the common opinion, complying with a patient's opinion despite knowing the truth and not excluding any possibility, one must take a safe exit.

དང་པོ་ནད་པས་དོགས་དང་སྤོན་པས་རྟོགས། །གཅིག་པར་མཐུན་ན་དེ་ཉིད་གསལ་པོར་བརྗོད། །

First, if the patient's presumption and the physicians's understanding correspond, pronounce it clearly.

གཉིས་པ་ནད་པས་དུག་ཏུ་དོགས་པ་ལ། །གཞན་བཟུང་ཚོག་ཏུ་མ་བྱུང་ཟེར་སྲིད་ཕྱིར། །སློ་བསྐྱུན་དེར་བཏགས་ནད་གང་
ཡིན་པ་བཅོས། །

Secondly, in the situation where the patient suspects poison and the physician diagnosis it different; if the physician states that it is not poisoning, the patient would say the physician is incompetent. Therefore, while agreeing with patients's opinion, one must treat a disorder as it is required.

གསུམ་པ་འཚོ་འཆི་ཉེན་ཆེ་ཉེན་ཚུང་ནམས། །ལྷུང་རྟ་ལས་དབང་བསོད་ནམས་རྐྱེན་དབང་གིས། །ཇི་འདྲ་འཆི་ལ་ཇི་
འདྲ་འཚོ་བའི་ཕྱིར། །ཁ་དམར་ཏེ་ཅང་གསལ་བ་སྐྱེ་མི་བཏུབ། །ཉེན་ཆེར་ཡོད་ཀྱང་གསོ་རུ་ཡོད་པར་སྐྱ། །ཉེན་ཚུང་ཚོར་
ཡང་བྱ་ར་དགོས་པར་སྐྱ། །ལར་ཡང་མི་ཚོས་འཇིག་རྟེན་དག་དང་བསྐྱུན། །

Thirdly, factors like the survival or death of a patient, the high or low risk to the patient's life appear to be uncertain. These factors being dependent largely on luck, karma, merit or both the patient and physician, and on the condition of the patient's diet and lifestyle, it is difficult to make a clear prediction about one's survival or death. In such situations, one must say that a cure is possible even though the risk is high and in the case of a lesser risk, say that the patient should be treated with great care. It is important to note that all predictions should be made in accordance with social principles and ethics.

ཡིད་ལས་མ་འཁྲུལ་བརྩོན་པས་བསམ་ཞིང་གཞིག།

The mental function involves learning and practicing the medical obligations unerringly with intense enthusiasm and forethought.

ལྷན་པར་ལས་ནི་ལྟ་སྟོན་སྦྱོང་བ་གསུམ། །

The specific function of a physician includes the view, meditation and conduct.

ལྷ་བ་ཚོས་རྣམས་ཀྱི་ལ་དབྱ་མར་རྟོགས། །དམན་མཐའ་ལྷག་མཐའ་ལོག་པའི་མཐའ་སྤངས་པའི། །ཡང་དག་དབྱ་མར་བལྟ་བ་ལྷ་བའི་མཚོག།

The view of a physician is to take all medical principles and their related approaches on the middle way, thus avoiding the philosophical extremes of deficient, excess and adverse thoughts and actions. The view which perceives the middle way is the best of all.

སློམ་པ་ཚད་མེད་བཞི་ཡི་ངང་དུ་གནས། །ལོག་པའི་གོལ་ས་བཞི་རུ་མ་ཤོར་གཅེས། །

Meditation implies cultivating the four immeasurable of love, compassion, joy and equanimity. It is imperative not to indulge in the four contrary reflections⁹.

སྦྱོད་པ་སྤང་སྤང་གཉིས་ལས་མི་དགེ་སྤང་། །སྦྱོ་འཆལ་ཐོ་ཙོ་སྤྲིག་པ་ངན་སྦྱོད་དོར། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་སྤྲིམས་བཟོད་པ་བཙོན་འགྲུས་སྤྲད། །

The conduct of a physician includes actions that are to be abandoned and those actions to be observed. Abandon the ten non-virtuous actions, insanity, nattering, unabashed, sinful action and evil conduct. The perfections of generosity, ethical discipline, patience and enthusiasm should be practiced systematically.

སྤོན་པའི་འབྲས་བུ་གནས་སྐབས་མཐར་ཐུག་གཉིས། །

There are two rewards to be physician: the transient and the ultimate.

གནས་སྐབས་འབྲས་བུ་ཚོ་འདིར་སྦྱིད་པ་དང་། །དབང་དང་ལོངས་སྦྱོད་དགའ་བདེ་ལྡན་པར་འགྱུར། །དེ་དག་སྐྱབ་པར་བྱེད་པ་སྤོན་ཡིན་པས། །དེ་ཡང་རང་གི་ཡོན་ཏན་མི་ལ་འཕྲུར། །འཚོ་བའི་མི་ལའང་སྤོན་བཞིན་བག་པལ་ལ། །བརྟག་ཅིང་ཚོད་སྤང་སྦྱོད་པ་བསྐྱུན་ལ་བཙོན། །དེ་ཡིས་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །འདོད་པའི་ཟས་དང་ལོངས་སྦྱོད་ཤུགས་ལས་འབྱུང་། །འདི་དུས་བག་དང་ལྡན་པས་བཙོན་བར་བྱ། །བྲིན་པའི་དུས་སུ་ཟས་འོར་གཤེར་ཞིང་སྤངས། །འགྲུངས་ན་དྲིན་བྱས་བརྗོད་ནས་ལན་མི་བྱེད། །

The transient rewards are happiness, power, wealth and prosperity in this life-time. Since medical knowledge is the main source of all these benefits, one should impart this knowledge to others. Treat everyone with ease and affection, like one's own relatives, even if it is someone who has harmed you. Investigate thoroughly, be confident and give treatment according to the patient's disposition. This enables one to gain merit and acclamation, and desired foods and means of livelihood will come automatically. Be modest and accept only reasonable offerings. While rendering service one should accept anything in kind for the service, but with the passage of time, the patient might forget the kindness that was rendered, and therefore, gift should not be expected.

མཐར་ཐུག་འབྲས་བུ་གཡོ་སྐྱེ་འདོད་པ་རྣམས། །སྤངས་ནས་ནད་པ་གསོ་བ་ལ་འཇུག་པ། །ལྷ་མེད་སངས་རྒྱས་ས་ལ་བཟོད་འགྱུར་ཞེས། །འཚོ་མཛད་སྤོན་པའི་རྒྱལ་པོས་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་ནས་རིག་པའི་ཡི་ཤེས་དེ་སྤོན་པའི་རྒྱལ་པོའི་དབྱའི་གཙུག་དུ་ཐེམ་པར་གྱུར་ཏོ། །

The ultimate reward for those physicians who abandon deceitfulness and selfishness while engaging themselves wholeheartedly in the service of suffering patients, ultimately leads to the unsurpassed state of perfect spiritual awakening of Buddhahood, as said by the Medicine Buddha, the King of Physicians." Having said this, **Rig pa'i shes** (Rigpai Yeshe) dissolved back into the crown of the Medicine Buddha.

བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་གསོ་བ་པོ་སྤྲོད་པའི་ལཱུ་སྟེ་སྤྲུམ་ཅུ་ཚ་གཅིག་
པའོ།།

This is the thirty-first chapter, on the physician, the healer, from the Secret Quintessential Instructions on the Eight Branches of the Ambrosia Essence Tantra.

བདུད་ཅི་སྒྲིང་པོ་ཡན་ལག་བརྒྱད་པ་གསང་བ་མན་ངག་གི་རྒྱུད་ལས་བཤད་པའི་རྒྱུད་ཅེས་བྱ་བ་རྫོགས་སོ།།

This concludes the Explanatory Tantra from the Secret Quintessential Instructions on the Eight Branches of the Ambrosia Essence Tantra.

---

¹ The Three Jewels are the Buddha, Dharma and Sangha

² *Klu* is the spirit that dwells in the water and land.

³ The three hundred sixty spirits of disturbing emotions are the harmful spirits that are connected with 360 channels of the body.

⁴ May it be auspicious, I prostrate to Medicine Buddha symbolized by Aquamarine Light, the King of Rays, who is fully accomplished and enlightened, the Foe Destroyer, who has gone like the previous Buddhas. The Noble Physicians, Physicians, the Great Physicians, the King of Physicians, the Fully Accomplished one, an auspicious action has started.

⁵ Menpa (*smān pa*) literally means to benefit. Since physician helps the sick and benefits people, it implies the same connotation.

⁶ Nangrig Menpa (*gnang rigs*) is the one who hold an unbroken lineage of physicians and are exception ally designated either by a supreme head or by a spiritual king.

⁷ Jejang Menpa (*rjes sbyangs*) is the one who have thoroughly learned the medical text under an eminent physician and have become well-versed in all of the theoretical and practical aspects of medical knowledge.

⁸ Laegom Menpa (*las goms*) is the one who despite not being thoroughly educated in the medical system , but have familiarized themselves with the practical knowledge through constantly working with a master.

⁹ The four contrary reflections are i) Loving those who are ungrateful, ii) Overdoing compassion to those who hate religious doctrine and sentient beings, iii) Feeling joy when a patient seen by other physician dies and iv) Showing equanimity on whether a patient survives or dies.